

[Enggaard.]

for, at friheden for en virksomhed af denne natur til at anlægge, hvilken linje den ønsker, fortsat kan opretholdes.

Man vil forstå, at med det hovedpræg, som regeringens forslag har, vil venstre absolut ikke kunne række hånd til at fremme den lovgivning, der her er forelagt. Venstre er modstander af en socialisering af det danske erhvervsliv, hvad enten det sker som den klassiske statssocialisme eller i den forelagte mere maskerede form, hvor organisationerne træder ind og overtager beføjelserne.

Jeg tror, det er urigtigt, når hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) i sin tale antog, at modstanden imod regeringens forslag skyldes, at man ikke har noget ønske om at give lønmodtagerne medbestemmelse og medejendomsret på anden måde. Hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) har uret i sin påstand.

Der er fra flere andre sider, også fra partiet venstre, lagt tanker frem, som anviser andre veje til øget engagement for den enkelte medarbejder og til øget medindflydelse. Reelt vil et forslag som det, venstre har lagt frem til debat, føre til en udbredelse af ejendomsretten til medarbejderne, men det vil være centreret om den enkelte medarbejders indflydelse, således at han selv kan bestemme og selv disponere med hensyn til sin ejendomsret, og heri ligger der en væsentlig principiel forskel fra de forslag, regeringen har fremsat.

Jeg skal sluttelig om de to ledsagende lovforslag, der jo begge er beskatningsforslag knyttet til hovedforslaget, henviser til, hvad jeg udtalte på venstres vegne i forbindelse med førstebehandlingen den 13. februar i år.

Niels Helveg Petersen: Det radikale venstre er imod regeringens ØD-forslag af mange grunde. Vi er imod en central fond, der cementerer organisationernes magt og indflydelse og svækker regeringens og folketingets. Vi er imod, at det danske samfund skal udvikle sig til en form for centraliseret organisationskapitalisme. Vi frygter, at en stærk centralisering af kreditformidlingen vil favorisere de store virksomheder på de mindres bekostning og gøre det vanskeligere at starte nye virksomheder. Vi må vende os imod en form for ØD, der hurtigt giver de ansatte en dominerende indflydelse i de

virksomheder, der går dårligt, hvor ingen kapitaldannelse finder sted, men aldrig i de virksomheder, der går virkelig godt. Det vil virke bevarende og hæmme erhvervenes tilpasning til skiftende vilkår.

Vi må være imod en form for ØD, der opfordrer til, at de smarte og de store og de internationale kan omgå virkningerne. Vi kan ikke forstå visdommen i at lade ordningen omfatte alle, også de offentligt ansatte, på den foreslåede måde. De offentligt ansatte får ikke mere indflydelse på noget som helst ad den vej, men alle — både privat og offentligt ansatte — skal over skatten bidrage til at betale de offentligt ansattes bidrag. Vi frygter, at forslaget vil medføre prisstigninger og stor og bekostelig administration, langt mere end regeringen har anslået.

Når først ordningen er kørt ind, vil den virke så absurd, at den enkelte lønmodtager hvert år kan hæve et beløb, der stort set svarer til det beløb, der samme år indsættes i hans navn. Værdien af udbetalingerne til sin tid for den enkelte vil ganske afhænge af den økonomiske situation til den tid, og hvordan finansministeren til den tid ser på udviklingen i det samlede private forbrug. Vi er kort sagt imod nogle af dette forslags vigtigste hovedprincipper.

Vi er imidlertid ikke imod, men for, at der sker ændringer i formuefordelingen gennem en spredning af ejendomsretten til de større virksomheder. Det radikale venstre er tilhænger af, at de ansatte sikres større indflydelse både på deres eget arbejde — hvad der uden tvivl føles som det vigtigste — på arbejdets almindelige tilrettelæggelse og på de økonomiske dispositioner. Men det er de ansatte på den enkelte virksomhed, man må rette opmærksomheden imod. Det er de ansatte på den enkelte virksomhed, der gennem demokratiske beslutninger skal udøve en større indflydelse på egen hånd uden at være i snor hos centralfonden. Vi mener, at disse mål bedst nås gennem udbyttedeling, udformet på en sådan måde, at de ansattes udbytte ikke trækkes ud af virksomheden, men bliver indestående som medarbejderkapital, hvortil indflydelse knyttes.

Også efter vor mening er der behov for en varig forøgelse af den samlede opsparing, og opsparing til pensionsformål rummer de